

Tribuna & Opinión

Podridura nacional

LA XIMBOMBA

Joan Guasp *Escriptor*

L'estat espanyol acaba de fer pública la seva magnificència judicial. Acaba d'arxivar la denúncia de la Generalitat de Catalunya per l'assassinat i la incineració d'un ninot que representava el Molt Honorable President Carles Puigdemont. Aquest crim va passar als carrers de Coripe, un poble de la província de Sevilla fa uns quants mesos. Penjaren a Puigdemont d'una farola i un escamot d'afusellament va començar a disparar-li trets fins que el va matar, i després li va calar foc fins que es va consumir per complet. El poble, reunit per a l'ocasió, animava i aplaudia la funció amb entusiasme ignominiós i repulsiu. Doncs, tota aquesta abominable parafernàlia l'aprova la justícia espanyola. Ha dit que no hi veu en aquest fet res punible. Només ho veu en els llaços grocs i en la llibertat d'expressió i la llengua dels catalans. Resulta del tot evident que Espanya s'està podrint, o que ja està podrida del tot. Ningú a Espanya ha alçat la veu per mostrar la seva indignació davant aquests fets execrables. Ni cap intel·lectual, ni cap artista, ni cap científic ni cap torero nacional han dit que aquesta infàmia els afecta, ni han aixecat la veu contra d'un ultratge tan greu. Vivim en un món ben boig! La Fiscalia diu que aquest acte de demolició i extermini no és una incitació a l'odi ni un acte de violència. Però reconeix que va ser un acte vandàlic. És que, en si mateix, el vandalisme no mereix una censura oficial o un càstig, una advertència, una amonestació? No, si es comet contra un català o contra Catalunya. Mira que soc cap d'ase, no saber això a la meua edat! No saps que Espanya és diferent, que tot va com va, i que Europa pregona en veu alta que aquests fets són simples assumptes interns? Encara no te n'has adonat? Càndid, obtús: babau, no ets més que un autor de teatre incompetent i pedant!

Balears 2030: la governança com a eina

Carles Manera, *catedràtic d'Història Econòmica*
Ferran Navinés, *economista del Consell Econòmic i Social*

Començem amb una afirmació rotunda, però demostrable: és fals que l'economia balear no sigui competitiva i resilient. Si entenem per resiliència regional la capacitat que tenen les empreses d'una regió de resistir els períodes de crisi en termes de mantenir unes millors taxes de benefici, llavors és pot dir que de les tres comunitats autònomes amb una forta especialització en el turisme de sol i platja, la que presenta el millor Índex Sintètic de Resiliència regional (ISR) és la de les Illes Balears, seguida d'Andalusia i les Canàries. Això, amb la metodologia aplicada i els càlculs matemàtics escaients, es pot consultar en el recent estudi que hem publicat (revista *Sistema*, núm. 255, juliol 2019, plataforma Scopus).

En aquest respecte, podem aprofundir l'anàlisi en termes de lligar la dinàmica competitiva en clau de discriminar si aquesta és positiva —és a dir, combina de forma virtuosa creixement de la productivitat amb els de l'ocupació i salarials— de la negativa, on la competitivitat es guanya via augment de la productivitat a costa de reduir la ocupació i reduint principalment els costos salarials. Des d'aquest punt de vista, és clar que Balears es situa de lluny en la dinàmica positiva, no només en termes de l'ocupació (ha estat la primera regió en recuperar els nivells d'ocupació d'abans de la Gran Recessió). Però el que ja no és tan conegut és que, en termes de productivitat horària i salari per hora

treballada, Balears és la comunitat que presenta les taxes de creixements més altes pel període 2008-2017, segons les dades més recents de l'INE i que massa sovint s'ignoren.

Donada la forta especialització terciària de Balears, lligada als serveis turístics, és obvi que no podem deslligar d'aquesta anàlisi l'impacte de la Gran Recessió quant a la reformulació de la estratègia inversora hotelera. En aquest respecte, les empreses hoteleres han palesat capacitat de reinversió i de transformació, per l'efecte d'arrossegament de bona part de les activitats de serveis a empreses, junt a la utilització de les noves tecnologies lligades a la digitalització, al big data i a la IA. Les publicacions de l'enquesta de serveis per part del CES han subratllat el lideratge de les empreses hoteleres balears en termes d'una major productivitat respecte a les seves homònimes espanyoles. Els estudis de resiliència també mostren, com ja hem dit, la major rendibilitat de l'hoteleria balear, tot en un context de millora dels fluxos turístics cap a la Mediterrània nord-occidental. Això ha facilitat focalitzar de nou les inversions a Balears i finançar la millora de la planta hotelera aquests darrers anys. I, finalment, hom ha de remarcar la reconducció de la generació d'excedents cap a una més equitativa distribució de rendes, pactant amb els sindicats unes millores generalitzades de les rendes salarials. Queda pendent l'assignatura, no menor, de millorar els Indicadors de Qualitat del Treball (dades cabdals que el CES presentarà al llarg del quart trimestre d'enguany). Perquè recuperar una visió més

«La sostenibilitat ha de ser el frontispici del nostre model de creixement»

realista sobre el nostre model productiu també vol dir reivindicar que aquest s'ha de fer més just des del punt de vista de la distribució de rendes. Entre altres coses, perquè cada cop més la teoria econòmica està acceptant que no pot haver-hi eficiència productiva sense cohesió social, com tampoc es pot plantejar de forma contraposada a Balears competitivitat versus sostenibilitat, entesa aquesta en el seu sentit més ampli: econòmica, laboral, social, mediambiental i de bon govern.

Finalment, a l'Informe Balears 2030 del CES, publicat aquesta primavera, s'ha remarcat que els grans reptes de futur ens ensenyen que la reflexió sobre el nostre model de creixement requereix una visió holística, de mirada llarga, cercant el consens, però sense oblidar que no totes les cartes que tenim per jugar són dolentes. Els grans reptes de futur que tenim plantejats són, segons aquest important document en el que han participat més de 70 científics i científiques de la UIB, la demografia, el canvi climàtic i la revolució digital. I ens exigeixen compartir com a societat una visió de futur amb unes apostes estratègiques clares: la sostenibilitat com a frontispici del nostre model de creixement, la diversificació econòmica apostant per una societat avançada i oberta, i sobre tot, inclusiva i amb una forta cohesió social. Cal, emperò, emplenar de majors continguts tot això; però cal fer-ho, al nostre entendre, des de l'òptica d'una governança que, cada vegada més, ha de constituir un gran eix estratègic de col·laboració entre les administracions públiques i la societat civil.

La fama subrogada

Rosa Planas
Escriptora

Ens ha tocat viure un temps en què les idees escassegen i l'originalitat és un valor acabat. No és que aquesta situació sigui nova, però cada vegada es més freqüent i més parasitària. El fenomen és especialment visible en el cinema, les pel·lícules nodrides de biopics o de temes ja tractats són tan nombroses com les que passen sense pena ni glòria per les sales quasi buides dels cinemes. L'èxit cada vegada es troba més parcel·lat, més inaccessible per a les idees noves o per les personalitats artístiques. L'admiració no existeix (aquella bella capacitat d'admirar-se davant l'obra d'un altre). Únicament la idolatria, com a forma baixa de l'admiració, s'ha imposat en qualsevol de les facetes de la vida pública.

L'esport en direu és aquella activitat que genera més admiradors i seguidors en la societat moderna. Però

el futbol, el tennis, les motos, els cotxes, les bicicletes, els atletes, són part d'aquest engranatge idolàtric que fa que es vulgui arribar a la meta absurda i inconstant de la glòria esportiva. Abans, no fa tant, l'esportista era un çaça-fantasmes, no cercava els diners sinó la superació personal i el desafiament d'un repte que semblava impossible. Però arribaren els diners a balquena, el concepte absurd d'espectacle, i ho contaminaren tot. L'esportista es convertí en una màquina de generar ingressos milionaris en un món on la competitivitat era la marca dels temps.

Si només fos l'esport o el cinema, però la cultura també viu l'època de la fama subrogada. És força comú veure un autor-escriptor (o així es com es presenta) que s'aferra com una pegeïllada a una vella glòria per tal que, empès pel carro de la presumpció glòria, el aconseguixi despuntar. I no pels seus mèrits sinó empès pels de l'escriptor que adula i reverència públicament. És un sistema ràpid d'aconseguir uns rèdits literaris molt con-

«La fama subrogada, igual que la reproducció assistida, és un símptoma dels temps»

crets. I si això no bastés, els escriptors plagien títols, utilitzen noms sonors i exitosos per estampar en els títols dels seus llibres, per tal de cridar l'atenció d'un cada vegada més despitat lector, que ja no sap distingir (no li posen fàcil) l'or de la palla.

La fama subrogada, igual que la reproducció assistida, és un símptoma dels temps, una erupció malaltissa d'una impotència que corca la societat en el seu conjunt. Es podria resumir en poques paraules: «No vull ser jo, sinó el famós que representa que jo hauria de ser». La televisió, com a consciència col·lectiva, en té part de la culpa. Visionant els documentals americans sobre la seva pròpia història, cosa que aconsello vivament, es pot arribar a comprendre com encara vivim del rebu d'allò que els americans inventaren en els anys vuitanta: els *reality show*, els debats televisius, les mentides industrials... i si no em creieu, mireu la sèrie sobre el gegant de la Fox, Roger Ailes, *The Loudest Voice* (La veu més alta) i ja entendreu de què parlo.